

Målbild för hälso- och sjukvård i Örebro län 2030

Innehåll

En målbild för invånare, patienter och medarbetare 2030	4
Målbild för hälso- och sjukvård i Örebro län 2030	5
<i>Invånar- och patientperspektiv</i>	5
Jag har fokus på hälsan	5
Jag är en aktiv del av vårdteamet	5
Jag får vård som håller hög kvalitet.....	5
<i>Medarbetarperspektiv</i>	5
Jag har de förutsättningar jag behöver för att ta mitt ansvar i mötet med patienten och för att trivas på min arbetsplats	6
<i>Organisationsperspektiv</i>	6
Vi är en kunskapsorganisation som ständigt utvecklas	6
Bilaga	8
Bakgrund och utgångspunkter för Målbild för hälso- och sjukvård i Örebro län 2030	8
Invånaren har kompetens och kapacitet.....	8
Alltid stöd och omsorg till den som behöver	8
Hälsan i fokus.....	8
Patientens kunskap används aktivt	9

Teknisk utveckling och digitalisering går allt snabbare.....	9
Många fler äldre och brist på arbetskraft	9
Staten har fortsatt höga ambitioner	9
En god, nära och sammanhållen hälso- och sjukvård.....	9
Region Örebro län fortsätter att utveckla universitetssjukvård och högspecialiserad vård	10
Vården är kostnadseffektiv.....	10
Tillitsbaserat arbetsätt	10

Förord

En målbild för invånare, patienter och medarbetare 2030

Hälso- och sjukvården spelar en central roll för välfärden, den finns mitt i samhället och är en viktig del av vår vardag. Hippokrates läkared ”*aldrig skada, om möjligt bota, ofta lindra, alltid trösta*” visar på spännvidden i uppdraget. I dag bör man också lägga till att främja hälsa och förebygga ohälsa.

Hälso- och sjukvårdens uppgift kan sammanfattas i ordet **trygghet**. Den ska finnas där i alla lägen då bot, lindring och tröst behövs för mig eller mina närstående.

Världen förändras snabbt och många gånger oförutsägbart. Det finns mycket som kan påverka framtidens hälso- och sjukvård. En sak är säker. Hälso- och sjukvården i Örebro län måste utvecklas för att möta behov och krav från framtidens invånare, patienter och medarbetare år 2030.

Regionfullmäktige i Region Örebro län beslutade i november 2017 att låta ta fram en målbild för hälso- och sjukvård tio år fram i tiden. Nu presenterar vi en målbild som utgår från vad invånare, patienter och medarbetare kan ha för behov, krav och förväntningar på hälso- och sjukvården i Örebro län 2030. Målbilden omfattar alla oavsett kön, ålder, fysiskt eller psykiskt hälsotillstånd, som i vid mening har kontakt med hälso- och sjukvård i Örebro län. Målbilden har också perspektiv som gör att den i stora delar berör även den kommunala hälso- och sjukvården.

Hur hälso- och sjukvården ska förhålla sig till invånarna, patienterna, medarbetarna och målbilden är **strategier** som vi kommer att utarbeta när målbilden är antagen. Tydliga strategier behövs för att förverkliga vår gemensamma målbild. Det gäller t ex förhållningssätt, arbetssätt, kunskapsstyrning, ledarskap, samarbeten, struktur och organisering. Program, handlings- och verksamhetsplaner för hälso- och sjukvården kommer att visa hur målbilden förverkligas, steg för steg.

Ett förslag till målbild har tagits fram i dialog med medborgare, medarbetare samt varit på remiss hos länets kommuner. Många har engagerat sig och jag vill tacka er alla för inspel och bidrag.

Målbilden har fastställts av regionfullmäktige den 18 juni 2019.

Örebro län den 18 juni 2019

Karin Sundin (S) Regionråd samt ordförande i hälso- och sjukvårdsnämnden

Målbild för hälso- och sjukvård i Örebro län 2030

Vår målbild har tre perspektiv som förutsätter varandra – ett invånar- och patientperspektiv, ett medarbetarperspektiv och ett organisationsperspektiv. Hälso- och sjukvården är självklart till för invånare och patienter. Med kunniga och motiverade medarbetare kan vi möta invånarnas och patienternas förväntningar och behov. Med en klok organisering i alla delar kan vi göra detta ändamålsenligt och effektivt.

I målbilden beskriver vi var vi vill vara 2030 - en hälso- och sjukvård där invånare, medarbetare och organisation fungerar på bästa sätt tillsammans.

Invånar- och patientperspektiv

Jag har fokus på hälsan

Hälsan är viktig för mig. Hälsöfrämjande aktiviteter är en naturlig del av min vardag.

Om jag har kompetens och kapacitet tar jag ansvar och söker kunskap, så att jag i samarbete med vården kan ta ett stort ansvar för min egen fysiska och psykiska hälsa.

När jag inte kan ta det ansvaret själv, får jag det stöd och den trygghet jag behöver i mina kontakter med vården.

Jag är en aktiv del av vårdteamet

Utifrån mina förutsättningar är jag delaktig och aktiv i mötet med hälso- och sjukvården. Min och mina närståendes kunskap om min hälsa och sjukdom tas tillvara. Jag använder digitala lösningar där det är lämpligt – då kan personal användas där den behövs bäst.

Jag delar med mig av information om mitt hälsotillstånd för att underlätta för egen del, men också för att stödja utvecklingen av hälso- och sjukvården. På ett enkelt sätt får jag tillgång till all relevant information om min sjukvård. Detta sker smidigt utan avkall på sekretess och integritet. Jag får vård som håller hög kvalitet.

Jag får vård på rätt plats, nära i tiden med god kontinuitet. Den vård jag behöver ofta finns tillgänglig nära mig. För vård jag behöver mer sällan är jag beredd att resa, både inom och utanför länet. Mycket av den mest avancerade vården finns inom länet, men även på andra platser i landet eller utomlands. Jag har goda möjligheter att välja den vårdgivare som passar mig och mina behov.

Jag får vård som har sin utgångspunkt i mina behov och förutsättningar och som håller hög medicinsk kvalitet. Vården fungerar sammanhållet och som en helhet över organisatoriska gränser.

Medarbetarperspektiv

Jag har de förutsättningar jag behöver för att ta mitt ansvar i mötet med patienten och för att trivas på min arbetsplats

Min kompetens utvecklas och tas till vara och jag har de befogenheter och administrativa verktyg jag behöver för att kunna ta mitt ansvar i mötet med invånare, patienter och närstående. För att underlätta och effektivisera mitt arbete ligger min arbetsplats i framkant när det gäller modern digital teknik, administration och e-hälsa. Jag är öppen för förändringar och använder ny kunskap och nya metoder för att utveckla verksamheten, mig själv och mina kollegor.

Jag arbetar på en attraktiv arbetsplats i en organisation präglad av tillit. Här känner jag mig uppskattad och stolt över det vi gemensamt åstadkommer samt har goda utvecklings- och karriärmöjligheter. Jag får en lön som motsvarar min utbildning och erfarenhet och som är konkurrenskraftig på löne marknaden.

Organisationsperspektiv

Vi är en kunskapsorganisation som ständigt utvecklas

Hälso- och sjukvården är effektiv och har hög kvalitet. Vi ligger i framkant när det gäller att använda digitaliseringen och e-hälsans möjligheter. Fokus ligger på att effektivisera och förbättra patientmötet, så att mer tid kan användas till att möta patienter. Vården levereras snabbt och inom gällande garantier. Vi ger vård av hög kvalitet med kontinuitet till kroniker och de mest sjuka äldre, samt har en noll-vision för vårdskador som kan undvikas.

Vi är flexibla, tar till oss nya rön och ny teknik och förändras i takt med omvärlden. Hälso- och sjukvården utvecklas gemensamt av patienterna, Region Örebro län, kommunerna och Örebro universitet, men också med t ex andra regioner, näringsliv och organisationer i civilsamhället. Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare där hälso- och sjukvårdens ledare får stöd och mandat att utveckla och förbättra sina verksamheter.

Nära vård är navet. Hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser är en viktig del. Specialiserad vård finns inom regionen med kapacitet också för patienter som bor utanför Örebro län. Universitetssjukvård är etablerad i stora delar av hälso- och

sjukvården. Privata vårdgivare ses som ett naturligt komplement till regionens hälso- och sjukvård.

Vi har högspecialiserad vård inom många verksamheter och är en attraktiv samverkanspartner till patienter och vårdgivare i hela landet. Tillsammans skapar vi ett bättre liv.

Bilaga

Bakgrund och utgångspunkter för Målbild för hälso- och sjukvård i Örebro län 2030

Målbilden har successivt byggts under 2018 och 2019. Under processen har några viktiga fakta och perspektiv vuxit fram som plattform för formulering av målbilden. Här redovisas dessa kortfattat.

Invånaren har kompetens och kapacitet

Flertalet invånare har redan idag kompetens och kapacitet att agera aktivt inom många samhällsområden. Att göra detta också inom hälso- och sjukvården kommer att bli allt mer självklart. En allmänt högre kunskaps- och utbildningsnivå och en förmåga att använda tekniska (digitala) hjälpmedel är en kapacitet som kommer att finnas hos invånarna. Dessa invånare kommer med stor sannolikhet att själv både kunna och vilja styra sin relation kopplat till hälsan i olika situationer. Invånarens förutsättningar blir vägledande för hur vården genomförs.

Alltid stöd och omsorg till den som behöver

Alla invånare kommer av olika skäl inte att ha den kapacitet och kunskap som finns i en stor del av befolkningen. Psykisk ohälsa eller nedsatta fysiska funktioner kan göra att man behöver stöd från vården. Grunden för hälso- och sjukvård är att den med störst behov ska prioriteras. Därför måste den som saknar kompetens och kapacitet få kompetent och korrekt stöd utifrån sina förutsättningar. Alla invånarens rätt till god vård på lika villkor är en viktig grund för målbilden.

Hälsan i fokus

Det egna ansvaret för hälsan blir allt viktigare för invånaren, men också för att hälso- och sjukvårdens begränsade resurser ska kunna användas där de bäst behövs.

Samtidigt ökar det hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande inslaget i hälso- och sjukvården. Inte minst gäller detta inom skolan och elevhälsan, där skolresultat, fysiskt aktivitet, kost och andra levnadsvanor lyfts fram som viktiga, långsiktiga skyddsfaktorer.

I takt med att invånare och patienter får tillgång till mer kunskap, bör hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser få en större roll i hälso- och sjukvården. Fokus förskjuts från frisk eller sjuk till bästa möjliga hälsa i förhållande till de förutsättningar som gäller för var och en.

Patientens kunskap används aktivt

Patienter med kroniska sjukdomar bygger upp kunskap om sin sjukdom och behandling över tid. Även anhöriga kan ha den kunskapen, vilket respekteras och används av vårdens medarbetare. Samtidigt har patienten förtroende för den kunskap som finns hos vårdens medarbetare om symtom, diagnos, vård och behandling.

Teknisk utveckling och digitalisering går allt snabbare

Teknisk utveckling, digitalisering och automation är starka drivkrafter i utvecklingen av hälso- och sjukvård. Det gäller både för invånare och för verksamhetsutveckling. Helt nya förutsättningar för både vården och patienterna utvecklas successivt.

Hälso- och sjukvårdens användning av tekniska och digitala hjälpmedel kommer att öka och framöver ha en omfattning som minst motsvarar övriga samhällets.

Många fler äldre och brist på arbetskraft

Den stora ökningen av de som är 80 år och äldre (drygt 60 procent till 2030) kombinerat med en relativt sett betydligt lägre ökning av de som är i arbetsför ålder leder till att hälso- och sjukvården i kommun- och landstingssektorn inte kommer att kunna anställa personal i den utsträckning som det demografiska behovet medför. Konsekvensen blir att hälso- och sjukvården behöver bli mindre personalintensiv.

Det innebär att den digitala och tekniska utvecklingen måste avlasta personalens tid för stora patientgrupper, så att personalen kan finnas där den behövs bäst.

Staten har fortsatt höga ambitioner

De nationella ambitioner vi ser idag, framför allt inom styrning mot nära vård samt koncentrerat av den mest högspecialiserade vården, kommer att fortsätta att påverka hur vården kan och bör utvecklas. Staten kommer att använda tillgängliga styrmedel för att uppnå de nationella målen för hälso- och sjukvården.

En god, nära och sammanhållen hälso- och sjukvård

Huvudmän och vårdgivare utvecklar ett samarbete som gör att invånaren uppfattar vården som en helhet. Oavsett hur gränsdragningen ser ut administrativt och formellt är utgångspunkten att verksamheter och medarbetare måste agera så att patienten får bästa vård och bemötande.

Regionens och kommunens olika verksamheter behöver tillsammans ta ansvar för detta.

Region Örebro län fortsätter att utveckla universitetssjukvård och högspecialiserad vård

Region Örebro län, Örebro universitet och kommunerna fortsätter att gemensamt utveckla universitetssjukvården, professionsutbildningar och forskning. Inom ramen för den nivåstrukturerad som sker på storregional och nationell nivå vidareutvecklas högspecialiserad vård inom många verksamheter.

Vården är kostnadseffektiv

Det finns ett gap mellan vårdens möjligheter och de ekonomiska möjligheterna. Vården behöver vara allt mer kostnadseffektiv. Det innebär att resurser för att nå förväntade resultat är väl avstämda, att verksamheten är teknikintensiv samt att medarbetare arbetar i en processororienterad, effektivare organisation och att samverkan mellan vårdgivare är väl utvecklad.

Tillitsbaserat arbetssätt

Verksamheten styrs, leds, drivs och utvecklas med tydliga ramar, prioriteringar, befogenheter och ansvar. Medarbetare och patient får använda sin kunskap och erfarenhet för att gemensamt hitta effektiva lösningar. Mellan huvudmän och även mellan enheter inom samma huvudman gäller tillit och öppenhet.